

Solitær bier og diversitet

Hvad er solitærbier?

Når man taler om bier, tænker de fleste på sociale honningbier bestående af dronning, arbejderbier og droner. Det kommer oftest som en overraskelse, at mere end 90% af de for os 25.000 kendte biarter ikke er sociale, men derimod solitære. Ud over at solitærbierne ikke har en social struktur, er de vigtigste forskelle mellem solitære og sociale bier, at solitære hunbier arbejder alene for at skaffe føde og bygge rede til deres afkom. Når solitære biæg udklækkes, er der ingen yngelpleje eller kontakt mellem den voksne hunbi og hendes kuld. Efter reden er bygget og æglægningen er færdig, dør hunnen, og hendes afkom er overladt til sig selv. Inde i den godt beskyttede rede har ynglen dog al den mad, de har brug for at fuldføre udviklingen til voksne bier. Føden består af pollen og nektar. Det efterfølgende forår eller sommer kommer de voksne bier ud af reden, parrer sig og således sluttes deres livscyklus.

Hvorfor er de interessante?

Solitærbier spiller en væsentlig rolle ift. bestøvning i naturen. Solitærbier spiller også en rolle i bestøvningen af landbrugsafgrøder, såsom Rødkløver, hvor honningbier ikke er velegnede. Solitærbier i slægten *Osmia* anvendes ofte til bestøvning af frugtafgrøder, såsom æbler og blåbær. De seneste fald i bestandene af honningbier på verdensplan har udløst en udbredt interesse i solitærbier som lovende alternative bestøvere i landbruget. Den brede offentlighed er også begyndt at sætte pris på værdien af disse vilde bier ved at give dem de to grundlæggende ressourcer, som de har brug for at trives: blomster og redepladser.

Hvor kan man finde dem?

Solitærbier bygger enten rede i jorden eller i allerede eksisterende hulrum, såsom huller i plantestængler eller træer. I flere byområder kan man finde reder i hulrum mellem mursten og i andre arkitektoniske strukturer. Solitærbier der bygger rede over jorden i allerede eksisterende hulrum kaldes hulrumsbier. Hulrumsbier er de mest lovende bestøvere i landbruget, da store populationer kan opretholdes blot ved at stille menneskeskabte boliger, såsom et Habeetat, til rådighed.

Solitærbier er blide!

Man kan nemt observere solitærbier på tæt hold. Solitærbier stikker ikke, medmindre de er i overhængende fare for at blive knust eller klemt. Da de ikke producerer honning eller skal forsvare en koloni, er solitærbier ikke aggressive. I modsætning til sociale bier, som f.eks. honningbier, er der endnu ikke registreret tilfælde, hvor solitærbiers stik har fremkaldt en allergisk reaktion. De er fascinerende at observere, når hunnerne arbejder flittigt med at bringe redemateriale, pollen og nektar til reden.

Nemt at hjælpe solitærbier og bi-diversitet!

De største trusler mod bi-mangfoldighed og bestøvere er begrænsede blomsterarter og ynglepladser tilgængelighed. Du kan hjælpe bierne ved at plante vilde blomster og give dem et godt sted at leve. Ved at placere menneskeskabte reder som Habeetats i haven og lade afgrænsede jordarealer, der ikke oversvømmes under kraftige regnskyl, forblive uforstyrrede, kan du hjælpe både hulrumsbier og jordrugende bier med gode ynglepladser.

Hvorfor er det Habeetat så stort?

Det moderne landbrug er kendetegnet ved, at afgrøder oftest kræver en høj grad af bestøvning over en kort blomstringsperiode. Desuden er landbrugsarealerne ofte monokulturelle med begrænsede blomsterressourcer, både før og efter afgrøden er afblomstret. Derfor er de naturlige ynglepladser for vilde bier enten stærkt begrænsede eller ikkeeksisterende i moderne landbrug.

Store ynglekasser, såsom et stort Habeetat, kombineret med beplantning af striber med beplantning af striber med vilde blomster giver bierne et sikkert og stabilt område at formere sig i. Det store Habeetat beskytter bierne mod vej og vind, og sammen med blomsterressourcerne er det med til at opbygge vilde bestande af bestøvende insekter i området. Solitærbier vender typisk tilbage til de reder de udspringer af, og derfor vil bestanden stige hurtigt fra år til år.

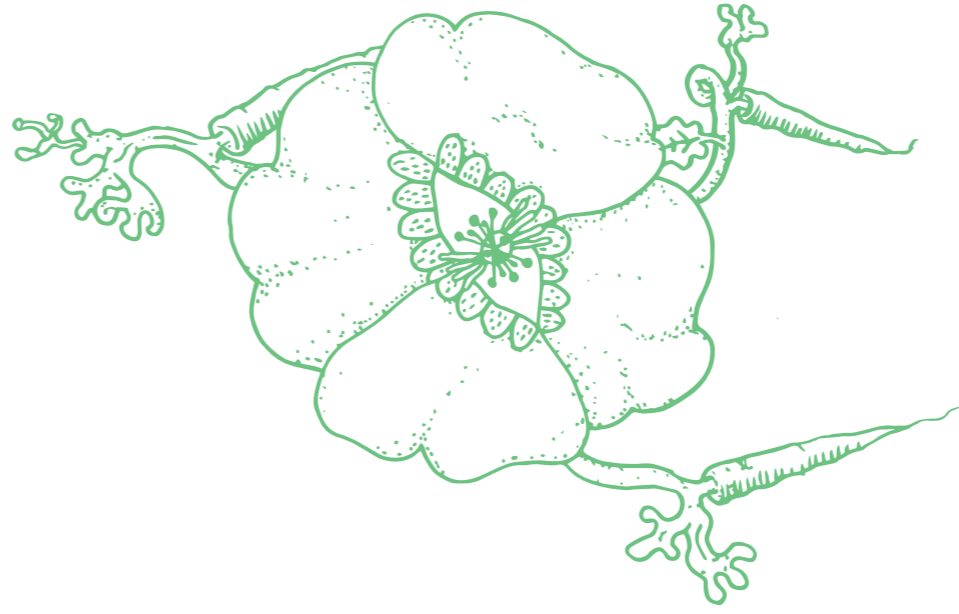
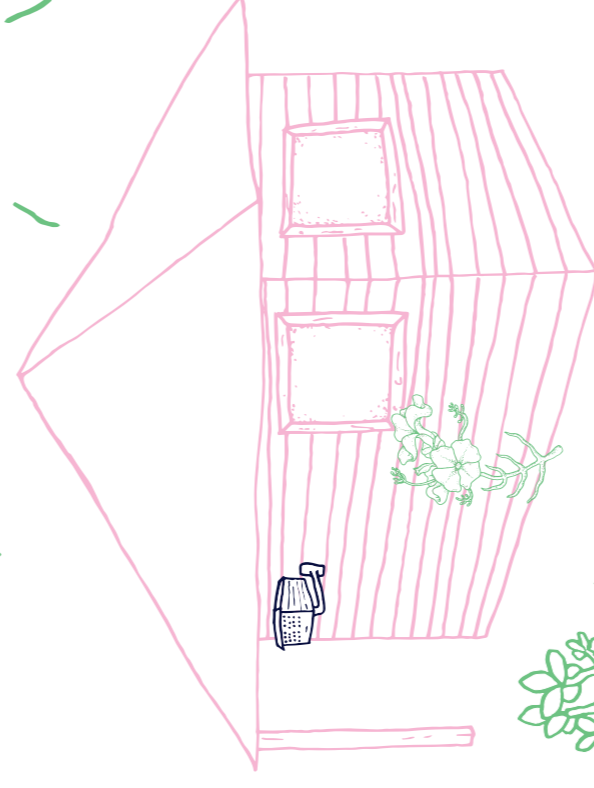
Hvordan fungerer Habeetats?

Små og store Habeetats giver solitærbier en let tilgængelig bolig, så de kan påbegynde redebygningen tidligst muligt. Habeetats er bedst placeret i solrige områder og bør modtage indirekte morgen- og eftermiddagssol, således at bierne varmes op og begynder tidlig bestøvning. De små Habeetats skal desuden være fast forankret, så de ikke svinger i vinden.

Hvad kan du forvente at finde i reden?

Diameteren og længden af hullerne i menneskeskabte reder er vigtige parametre. Længden af hullerne sikrer en hensigtsmæssig fordeling mellem han- og hunken, så bestanden kan opformere sig. Hulrumsbier vælger typisk redehuller, der har omtrent samme diameter som deres krop er bred. Diameteren af Habeetats' redehuller tiltrækker bier af *Osmia*- og *Megachile*-arterne. Et kendetegn for *Osmia*-arterne er, at de bygger skillevægge mellem deres yngel ud af mudder. Herfra stammer den mere mundrette danske betegnelse Murerbier. På samme vis er *Megachile*-arterne også kendt som Bladskærerbier, fordi de benytter cirkelformede bladstykker til at bygge deres reder.

habeetats

Arkitektur for alternative bestøvere

“solitær bi serie”